

Saopćenja grofa Czernina.

Beč, 24. (D. u.) U odsjeku za izvanjske poslove austrijske delegacije, obdržavala se današnja sjednica na kojoj je ministar izvanjskih posala grof Czernin prihvatio riječ. Ministar označuje u uvodu, e je njegova dužnost, da razvije

vjernu sliku o mirovnim pregovorima da izvesti o raznim fazama dosadašnjih uspjeha, da iz toga povuče zaključke, koji su uistinu logički i opravdani. Prije svega ministar je prikazivao onima, kojima se čini tok pregovora nepolaganim, poteškoće pregovora, koje si čovjek ni predstaviti ne može. Nastavljajući ističe ministar kardinalnu razliku, koja postoji između mirovnih pregovora u Brestu Litovskom i svih pregovora, koji su se ikada dosad u povijesti obdržavali, naime

Javnost pregovora.

Kad se radi toga pojedine faze pregovora u potankostima svakog dana rašire putem brzog po svijetu, sasna je samorazumljivo, da djeluju uz onu nervoznost, koja clo svijet zaokuplja, kao električni udarci i podžihu javno mnijenje. Mi smo, rekao je ministar, bili potpunoma na jasnou o štetama takovog protijeka. Unatoč što ipak odmah udovoljiti želji Rusaa glede te javnosti, jer smo se htjeli pokazati kako idemo u susret, jer mi nemamo što da sakrivamo i jer bi to moglo učiniti krivi dojam, kad bismo mi ostajali pri dosad postojećem načinu prijašnjeg tajnog obdržavanja pregovora. Ali, naglašava ministar, potrebno je s druge strane tiš posvećma javnih pregovora, da velika javnost, zaledje, a prije svega vodje ostaju mirnih živaca. Partija se mora mirne krvi doigrati do kraja i ona će dospjeti do dobrog svršetka, budu li na mirovnoj konferenciji narodi u monarhiji pedupirali svoje odgovorne zastupnike. Podloga je za pregovaranje Austro-Ugarske prema različitim novouredjenim državama Rusije:

„Bez odšteta i bez aneksija“.

Od toga se programa neću udaljiti. Slabi su psiholozi oni, koji misle, da bi se ja mogao dati skrenuti s puta, kojim sam odlučio ići. Javnost nijesam nikada ostavio u dvojbi o tome, kojim da putem idem, a nijesam se nikada niti za vlašao skrenuti s toga puta, niti na desno ni na lijevo. Od onoga sam vremena postao ljubimcem Svenijemaca i onih ljudi u monarhiji, koji se za Svenijemcima povadjaju. Istodobno su me proglasili ratnim huškačem oni, koji hoće „mir pod svaku cijenu“. Nijesu mi bili na nepriliku niti jedni niti drugi; baš protivno: ovo je dvostruko psovanje moja jedina zabava u ovo ozbiljno doba. Izjavljam ovdje ponovno, da ne zahtijevam od Rusije niti jednog četvornog kilometra i niti jednog krstaša i da mora doći do mira, ako se Rusija postavi na isto stanovište, a to će kako se čini i učiniti. Oni, koji hoće mir pod svaku cijenu, mogli bi posumnjati o mom poštenju, ako im ne bi sa najbezobzirnijom otvorenou rekao u lice, da neću nikada pristati na to, da se sklopi mir, koji prelazi sada predočeni okvir. Kad bi naši ruski kompacijenti zahtijevali da mi odštupimo zemlju ili da platimo ratnu odštetu, to bi ja, kad moj nazor ne bi mogao prodrijeti, nastavio rat usprkos želji po miru.

To pretpostavivši, hoću da opeta naglasim, e nema nikakvog uzroka za pesimističko predmijevanje, da će se mir izazvoliti, jer su se raspravljajuće komisije ujediniile na temelju, koji ne sadržaje niti aneksija niti odšteta te bi samo nove instrukcije različitih ruskih vlada, ili pako njihov pad, mogle ovaj temelj poremetiti.

Nastavljajući govori ministar o dvim najvećim poteškoćama, koje sadržavaju uzroke, radi kojih se pregovaranje ne vođe onom brzinhom, kako svi žele. Prva poteškoća leži u tome, sto nemamo da pregovaramo sa jednim ruskim kompacišcentom, već sa raznim novo nastalim ruskim državama, koje još nijesu međusobno opredijelile afera svojih kompetenca. Tu dolazi u obzir: 1. od Petrograda vodjena Rusija 2. nova naša susjedna država, velika Ukrajina, 3. Finska i 4. Kavkaz. Sa prvim dvim državama pregovaramo neposredno. Sa obim dvim drugim u prvome redu više ili manje neposredno, jer nijesu dosada poslale u Brest-Litovsk nikakvih pregovaratelja. Nasuprot onim kompacišcentima

stojeimo mi, 4 države, a Kavkaz, na primjer, u kojemu ne vidimo neposredno nikakve poteškoće, koji ali stoji u konfliktu sa Turskom, pokazuje, kako su opsežni predmeti pregovaranja. Sto nas specijalno u prvom redu interesira te je ona novo uredjena velika država, koja će u budućnosti s nama medjašiti:

Ukrajina.

Mi smo u pregovorima s tom delegacijom već veoma daleko dospjeli. Sjedinili smo se na gore spomenutoj bazi bez aneksija i odšteta, te smo si u velikim potezima razjasnili, da će i kako će se obnoviti trgovački odnošaji s novoosnovanom državom. Ali upravo taj primjer, Ukrajina, pokazuje najveće poteškoće. Dok ukrajinska republika stoji na stanovištu, da je ona ovlaštena da posvećma autonomno i samostalno sa nama raspravlja, ruska delegacija stoji na bazi, da medje njezine države i Ukrajine, nijesu još fiksirane, da medje Ukrajine nijesu još definitivno litannčene, te da je za to Petrograd ovlašten, da sudjeluje na našim pregovorima sa Ukrajinom. To je mnijenje, kome se gospoda ukrajinske delegacije ne će priključiti. A taj netašan položaj unutarnjih odnošaja bje razlogom prisilnom oštjenju. Grof Czernin nastavlja, kako se on nada e će se i te poteškoće moći prebroditi, jer da je baš jučer primio iz Brest-Litovskog dva brzjava, gdje mu saopćuju, da je vlada radnika i seljaka ukrajinske republike u Harkovu upravila na predsjednika ruske delegacije izjavu u kojoj veli, da centralna rada nije ovlaštena, da govori i pregovara u ime čitave ukrajinske republike, jer da zastupa samo tkučne slojeve. Centralni će odbor sveukrajinskih radničkih i seljačkih vijeća otposlati za to u Brest-Litovski svoja dva zastupnika, koji će biti potpunijičim dijelom ruske delegacije. Predsjednik ruske delegacije Joffe izjavio je, da je on pripravan, da primi ta dva člana kao bivstent dio svoje delegacije. To je, dodao je ministar, nova poteškoća, jer mi niti možemo, niti hoćemo, da se umiješavamo u unutrašnje poslove Rusije. No, bude li jedinom ovaj put slobodan, to neće ni u budućnosti više nadoći nikakva poteškoća.

Mi ćemo složno sa Ukrajinom republikom ustanoviti, da stave granice medju Austro-Ugarskom i prijašnjom Rusijom vrijede i medju nama i Ukrajinom. Sto se

Poljako

tiče, čije granice u ostalom nijesu još ustanovljene, to mi od ove države ne želimo uopće ništa. Pučanstvo i bez uplivanja kroji svoju sudbinu. Kod toga ne polazem nikakve osobite vrijednosti na oblik dotičnog pučkog foruma. Sto se sigurnije u ovom odražava sveopća narodna volja, to je meni takav forum tim draži, jer hoću samo dobrovoljno priključenje Poljske. Samo u takvoj želji Poljske vidim jamstvo za trajnu harmoniju. Neoporezivo ustrajem kod stajništva, da poljsko pitanje nesmije niti za jedan jedini dah produžiti sklopljenje mira. Ako bude Poljska pošilje sklopljenja mira tražila, da se na nas nasloni, to ćemo ju rado primiti.

Poljsko pitanje neće i nesmije da ugrožava mir. Ministri bi bilo drago, da je Poljska mogla sudjelovati kod mirovnih pregovaranja, jer je Poljska po njegovom mnijenju samostalna država. No, pošto petrogradska vlada ne drži, da ima današnja poljska vlada pravo, da govori u ime svoje države, to smo odustali od ove namjere, da ne bi izazvali eventualnog spora. Pitanje je bez sumnje važno, ali još je za mene važnije odstranjenje svih poteškoća, koje usporuju svršetak pregovaranja.

Druća je poteškoća, nastavlja ministar, neoporecivo

razilaženje u naziranju našeg njemačkog saveznika i petrogradske vlade

glede tumačenja prava samoodredjivanja ruskih naroda u područjima, zaposjednutim po Nijemcina. Također Njemačka ne smjera nikakva nasilna proširenja područja u Rusiji, ali razilaženje je u naziranju dvostruko. Njemačka stoji na opravdanom stanovištu, da se mnoga istinska očitovanja za samostalnou i neovisnoou sa strane zakonitih korporacija, uprava općina u zaposjednutim pokrajinama imaju uzeti za provizornu bazu narodnog mišljenja, koje se zatim mora ispitati putem pučkog glasanja na širokoj osnovi. To stanovište otklanja još za sada

ruska vlada i za Kurlandiju i Litvu i za poljske pokrajine. Te se razlike protežu i na povučenje svih njemačkih četa, što zahtijeva Rusija i na upravne organe u okupiranim pokrajinama, prije nego li se bude obdržavalo pučko glasanje. Ali nenadana evakuacija i povučenje cijelog prometnog, obrtnog i upravnog stroja, koji se nalazi u njemačkim rukama, izazvalo bi nepopravljivu i posvemašnju anarhiju i veliku nevouju; te bi stvorilo faktično neodrživo stanje. U obim se pitanjima radi e tom, e bi se pronašle nekakav srednji put, koji se pronaći mora. Razlike nijesu, po mojem mnijenju, dosta velike, e bi mogle opravdati neuspjeh mirovnih pregovaranja. No takva se pregovaranja, nemogu dovršiti preko noći. Trebaju vremena.

Nato počijnije grof Czernin govoriti

o Wilsonovoj noti,

koju on smatra mirovnim predlogom. Od 14 točaka Wilsonove note moglo bi se pristati na mnoge. U velikim se načelima slažemo sa Udrženim državama te se naša naziranja u konkretnim ratnim pitanjima približavaju. Pošto su Austro-Ugarska s jedne strane, a američke Udružene države s druge strane one vesile medju neprijateljskim skupinama država, kojih se interes najmanje križaju, to je opravdano razmišljanje o tome, ne bi li izmjenja misli medju obim ovim državama mogla tvoriti izlaznu točku za pomirljivo raspravljanje o miru medju tim onim državama, koje još nijesu pristupile razgovorima o miru. Ministar izjavlja pri koncu svojih izvoda: Radim oko mira sa Ukrajinom i Petrogradom. Mir sa Petrogradom ne mijenja ništa na našem definitivnom položaju. Od Petrograda nemamo ništa više da očekujemo. Ovaj nema ništa, da izvaži. No, mir sa Petrogradom približava nas sveopćem miru. Dručenje stoji stvar sa Ukrajinom. Ova ima živiežnih zalaha, koje će ona izvažati, ako se slozimo. No, preko noći se ništa neda postići. Ako me prisiliti, da na vrat na nos sklopm mir, onda nećemo imati nikakvih gospodarskih koristi, onda će naša pregovaranja pobuditi utisak, da moramo pod svaku cijenu i odmah sklopiti mir. Takav nam mir ne donasa niti jednog metr. centa žita te će više ili manje imati samo platonski uspjeh. Naše poteškoće ne leže u poslijednjem redu u nestašici živeža; krize radi ugljena, prevoza i organizacije morat će biti odstranjene. Štrajkovi pooštruju ove krize. Gospoda delegati imaju dužnost, da dodju do ove alternative: ili imaju pouzdanja u mene te mi moraju pomoći, ili se u mene ne pouzdaju, a onda me moraju srušiti. Mene ne drži na ovome mjestu ništa do osjećaja dužnosti, da moram ostati dođe, dok uživam pouzdanja cara i većine delegata. Govor je ministra vanjskih poslova bio na pojedinim mjestima i pri svršetku primljen živahnim odobravanjem.

Iza ministra izvanjskih posala prihvaća riječ zast. dr. Waldner. Izraza povjerenje svoje stranke grofu Czerninu i govori protiv mira uz svaku cijenu. Delegat dr. Stransky zahtijeva da se program, postavljen s ruske strane o pregovorima naroda s narodom provede i kod naš, te označuje za najvažnije pitanje delegacije da ispita, tko je zakrivio sadašnji rat. Raspravlja o jugoslavenskom problemu i našem držanju prema Srbiji prije rata, te misli, da se velikosrpska propaganda može sprovesti sa svijeta samo

obnovljenjem velikosrpske, srpsko-hrvatske, jugoslavenske države,

I grof bi Czernin mogao pripomoći k ostvarenju te misli. Kad ne bi bilo nikakvog trojnog saveza, ne bi možda bilo došlo ni do rata s Italijom. Grof je Berchtold postavio Italiju pred en fait accompli (gotov čin), i tako je bilo nabačeno pitanje o odšteti. Caru Franju Josipu nije se u toj stvari zlo savjetovalo, kad je ovaj izjavio, da je pripravan, da se odrekne Trentina i talijanskih područja na Soči. Govornik pita, kako se može dovesti u savez utahađenje glede

Trsta i talijanske manjine

koja bi morala da ostane u Austriji, s principom istaknutim po grofu Czerninu, da se tuda država ne smije umiješavati u odnošaje neke druge. Utahađenje glede tršćanskog općinskog statuta kabinetskim je proizvodom austrijske diplomacije. Trst nije nikakav talijanski grad nego je samo potalijančen grad, čiji općinski ustav nije povoljan za slavensku manjinu. Nije se zgražalo dozvoliti da intervencijom tudje države i to još uz garanciju njemačke države bude ovaj statut

„nadoknadjen drugim, koji bi zajamčio nadvladu talijanskog elementa.“

Govoreći o poljskom pitanju

zahtijeva govornik od ministra za vanjske poslove, neka saopći uzroke, zašto se neka ne uvaži volja poljskog naroda, da se kraljevini Poljskoj prikloni Galicija. Česi drže, da je sada nadošao čas, u kojemu se država ima pretvoriti u federaciju slobodnih, suverenih država. Dok ministar za vanjske poslove ne prihvati načela, da vlade imaju svu svoju vlast izvoditi iz odobrenja vladinih, dotle su sve njegove riječi bez svrhe. Konačno izjavlja govornik, da se grof Czernin ne smije čuditi, ako Česi nemaju pouzdanja u njegovu politiku sve dotle, dok se on ne postavi na stanovište, da se pravo naroda na samoodređenje mora zajamčiti međunarodnom kontrolom, izvršenom mirovnom konferencijom. Sjednica se nato prekida do 6 sati popodne.

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJESTAJ

Beč, 24. (D. u.) Službeno se javlja:

Položaj nepromijenjen.

Poglavica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJESTAJ

Berlin, 24. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Nikakovi osobiti događaji. Živa izvidnička djelatnost naše pješadije privede na mnoge mjesta fronte zarobljenika. Na pruži Boesinghe-Staden bje zapljenjeno 6 mašinskih pušaka.

Istočno bojište:

Ništa nova.

Macedonsko bojište:

U pojedinim odsječcima djelatnost artiljerije. Jugozapadno od Dojranskog jezera nije Englezima pošao za rukom napadaj.

Talijansko bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Prvi majstor glavni sjela Ludendorff.

Napeti odnošaji između Rusije i Rumunjske.

Bojevi između četa ruskih i rumunjskih. — Rusi traže utočišta kod Bugara, gdje polažu oružje.

Sofija, 24. (D. u.) Bugarska brzopjavna agentura prima iz Babadama (Dobrudža) ovu depešu od 23. o. mj.: Rusko-rumunjski su odnošaji silno napeti. Iza kratkih bojeva između manjih ruskih i rumunjskih tjelesna započeli su bojevi i između većih odjela četa. Uslijed pokušaja Rumunja, da se dočepaju parka oružja, municije i kola četa 11. sibirskog zbora, bile se već tri dana jugozapadno od Galaca najvećom ogorčenošću bitka. Obe se strane bore topovima i monitorima. Rumunjske su čete dobile velika pojačanja. Kako ne bi dospjeli u ruke Rumunja potražili su vojnici neke ruske brigade utočišta s ove strane crte koja bje određena u ugovoru o primirju. Tu su predali oružje, povoze i živu. Ostatak se ruskog zbora bori dalje, očekujući pomoći.

* Poljski socijalni demokrati namjeravaju istupiti iz Poljskog kluba te pod vodstvom zast. Daszynskog ustanoviti socijalno-demokratski klub. Kao razlog navodjaju postupanje većine u „Poljskom klubu“ u pitanju samostalnosti poljske države.

* Nijemstvo među Poljacima u Prusiji. Kod prvog čitanja proračuna u pruskoj zastupničkoj kući, ogradio se je Poljak Franczynski proti tome, što se u proračunu i sada nalaze iznosi, koji tobože služe u zaštitu nijemstva, koji su ali zaista napereći proti Poljacima. Govorio je za sporazumni mir i samoodređivanje naroda. Unutrašnji je ministar odgovorio, da je Pruska jedinstvena država, koje ne će trpjeti čeških odnošaja. U novinama se je raspravljalo o nekakvoj autonomiji za Poznanjsku i istočnu Prusku, ali on — ministar — izjavlja, da je nemoguć razgovor o svakoj autonomiji, koja bi mogla porušiti jedinstvenost države. Nijemci da će uvijek pozitivno pospješivati nijemstvo.

* Talijani za sporazumak s Jugoslavenima. U jednom pismu iz Rima, obraća se „Secolo“ na Jugoslavene, Talijane i Rumunje, da se slože međusobno glede svojih ratnih ciljeva. Nakon otpada Rusije, veli „Secolo“, ne znači, da mi ne ćemo pobijediti, ali to znači, da se je razmjer sila tako promijenio, da se više ne može sklopiti takav mir, koji bi iz temelja promijenio zemljopisnu kartu dunavske monarhije i balkanskih država, a na temelju narodnih prava i demokratskih načela. Radi toga je nužno ublaženje antantnog ratnog programa, a tu potrebu šutke uvidja i Wilsonova poruka senatu. Radi toga nužna je jedinstvenost nazora između Srbije i

Italije o ublaženju svojih programa obzirom na pitanje Jadrana.

* Za općeniti mir. Na skupštini radnika u Beču izjavio je socijalno-demokratski zastupnik Ellenbogen: Zahtijevati moramo, da se podijeli našem parlamentu pravo suodlučivati kod mirovnih pregovora. Wilsonovi su predložili takovi da bi mogli biti podlogom za mirovna pregovaranja. Mi ne ćemo separatnog mira samo sa Rusijom, mi hoćemo općeniti mir, da se već jedamput dokrajči strašno ljudsko klanje. „Hrv. Država“.

Iz Rusije.

Stokholm, 23. siječnja Prema vijestima iz Petrograda bje uapšeno 87 zastupnika raspuštene ustavodavne skupštine, jer da su pozivali pučanstvo u Petrogradu, neka započne građanski rat.

Berlin, 23. siječnja. „Morgenpost“ saopćuje nezpravno iz Petrograda, da je vlada raspisala nove izbore u rusku pučku skupštinu za 27. veljače. Pučko bi se zastupstvo imalo sastati tek nakon sklopljenja mira s centralnim silama. Dosadani izbori bjehu proglašeni ništavnima.

Domće vijesti.

Stavka radništva.

Pokret, koji se je pojavio takodjer u našem gradu, kaošto u čitavoj ostaloj Austriji, nije u glavnom razredno gibanje, već izraz nezadovoljstva sa općim, uslijed rata nastalim prilikama u državi. Nema sumnje, da je široka masa, masa radništva i seljaka morala da nosi u tom ratu najgoru teretu. Jedan radnik označuje ovo psihološko stanje radnog naroda veoma dobro sa riječima: Dali smo vama sve što smo imali, meso i krv, sinove, očeve, žene i djecu, i sav naš imetak. Što tražite još od nas? Hoćete li još našu „kost i kožu“, „kost i kožu“ naših boraca onih, koji su sve dali, a ostali bez ičega, da se ne prehrane? Ovim su se patnjama pridružile i druge, lokalne naravi: Evakuacija je pučanstva poremetila našem radnom narodu sav život, sav opstanak. Moralna potištenost čovjeka, koji je odijeljen od svojih ljudi, pojačana uslijed opće neštašice, koje se danas više ne taj ni tajti kuša, zapuštenost radništva, koje nije nigdje imalo zagovornika i branitelja, već bilo prepušteno samom sebi a napokon sveopća težnja za općim i pravednim mirom, koja je zahvatila mase radničkog naroda u ostaloj državi — sve to je doprinjelo tome, da su srca prekipjela. Zastupnici su radništva iznijeli dosta radničkih želja, ali glavna je želja radnoga naroda, kako nam piše jedan radnik, m i r. Narod hoće mir. A kad hoće narod mir, onda treba da razumiju taj glas oni, kojima je namijenjen. Danas znademo svi, da nam jedino mir može donijeti oslobodjenje od sviju patnja i nedaća, a radništvo znade, da ga u tom nastojanju prate simpatije čitavog svijeta. Za nas je veoma utješljiv pojav, da je unatoč napetosti u vazduhu prošla manifestacija radništva mirno, dostojno i bez upadica.

Kako doznajemo, stignut će danas zastupnici Ollva i Domes u Pulu. Radništvo je odlučilo nastaviti stavku, dok ne prispiju iz Beča njihovi zastupnici.

C. kr. tvrdjavni komesar saopćuje: Radnici pomorskog arsenala, koji primaju rutum, mogu krušne obroke, koji su već od njih plaćeni, te prema tome njima pripadaju, danas u 10 sati

prije podne pridignuti unutar arsenalskih ograda pokazavši bijelu iskaznicu. Ulaz kod vratiju br. 4, izlaz kod Belone. Jedan radnik može podignuti kruh i za više radnika, pokazavši njihove bijele legitimacije.

Jadranska Banka. Na izvanrednoj glavnoj skupštini dioničara Jadranske Banke dne 20. o. mj. bilo je zaključeno, da se dosadnja dionička glavnica od 12,000.000 — kruna povisi na 20,000.000 — kruna, te je upravno vijeće bilo ovlašteno, da ovo povišenje provede uz uslove, koji odgovaraju današnjim prilikama. Na sjednici upravnog vijeća, koja se je obdržavala iza glavne skupštine, raspravljalo se o uspjehu prošle poslovne godine, te se drži, da će dividenda za godinu 1917. iznašati barem 28 do 32 krune po dionici prema 24 krune za godinu 1916.

Općineki ured za posredovanje radaje u Pul preuzeo je i posredovanje i brigu zaposlenja ratnih invalida puljske općine.

Prodaja riba. U slučaju, da prisprije riba prodat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 5101.

Mlodari za našu srednju školu u Pul. Preko uprave našeg lista, položeni su slijedeći doprinosi: Poslao je gosp. Vladimir Kulić, tvorničar voštanih svijeća i zastupnik osiguravajuće zadruge „Croatia“ iz Šibenika K 40.—, I to, K 20.— za našu srednju školu u Pul, a K 20.— za „Družbu sv. Cirila i Metoda“, sa ovim popratnim riječima: Uzličem što su naša momčad na raznim ratnim brodovima znali i znadu da strgnu i potrebni im komad kruha iz grla, a da pomognu našoj narodnoj stvari. Dao Bog, da se ugledaju u njihov krasni primjer i bogataši naši! Živjeli svijećni vojnici Hrvati Slovenci i Srbi!

Mjesto vijenca na odir blagopokojnoj gospodji Franci Baldini, preminuloj dne 7. o. mj., polaže gosp. A. Mark, rač. podč. pješ. puk. 97., Bojna pošta 638, K 20.—. Ponovno se sjećamo Hrvatske škole u Pul mi istarski evakuirci, sa milom svoticom, želeći učiniti domovinsku ljubav, spram naše bijedne Istre, koja silno trpi u ovo teško ratno doba, a ponajviše radi Hrvatske škole, koju toli željno očekujemo za budućnost svoje neuke djece. Vruće želimo dijeliti bijedu sa istarskim narodom, da bi nas se što prije povratilo u našu domovinu. Radje tamo stradati i trpiti, nego ovde u velikome snijegu i studeni biti daleko od svojih krajeva. Žudimo po našem toli obećanom skorome povratku. Pitamo uvijek jedno drugo, hoćete li nama svanuti dan povratka, kao što je nekoje već ta sreća poslužila. Ponovno je saku-pila gospojica Dragica Krezhov u Budini kraj Ptuja K 22.— (prije K 20.20, ukupno K 42.20) Darovaše: po K 6: Rozalija Uzelac; po K 4: Rozalija Blažić; po K 3: Katarina Borić; po K 2: Dragica Krezhov, Julijana Hinić; po K 1: Sofija Krezhov; Ana Luštica, Alojzija Pišec, Ursula Kodelja, Amalija Leban. Maleni pučko-školski dječak Josip Lazarić, saku-plo je malenu svoticu od K 22.40 medju našim bijednim bjeguncima u mjestu Sutenbrunn, kod Oberhollabrunn. Darovaše: po K 5: Josip Lazarić; po K 2: Luka Lazarić, Anton Lazarić, Antonija Lazarić, Anica Lorenčin, Josip Šiša, Marija Catela, po K 1: Marija Lazarić, Ivan, Košešić, Ana Šverko, Ivana Lanča, Josip Vojak; po 40 para: Doniž Šiša. — Ukupno K 104.40; zadnji iskaz K 44.597.06; sveukupno K 44.701.46 Živjeli uzorni rodoljubi! Naprijed neumorno i požrtvovno za našu srednju školu!

Jugoslavenska omladina u Pul javlja tužnim srcem, prežalosnu vijest, da je njihova drugarica i sestra Istarskog Sokola u Pul,

Hedviga Močnik

voditeljica ženskog sokolskog odjela

nakon duge i teške bolesti dne 23. siječnja o. g., u 5 sati popodne, u najljepšoj dobi života, u Gospodinu preminula.

Sprovod naše nezaboravne pokojnice, krenut će danas, dne 25. o. mj. u 4 sata popodne, iz kuće žalosti u ul. Cerrere br. 30 na civilno grobište,

PULA, dne 25. siječnja 1918.